Aaja Chemnitz' tale ved udvidet partilederdebat

Taler
Aaja Chemnitz Driefer
Medlem af Folketinget for Inuit Ataqatigiit

Dato
28. marts 2023

Sted
Folketingets talerstol, Christiansborg

Omstændigheder
Den udvidede partilederdebat er den sjette debat som led i en forsøgsordning med partilederdebatter, som Udvalget for Forretningsordenen besluttede i november 2018. Det er tredje gang, der afholdes udvidet partilederdebat.

Der er en konstruktionsfejl i rigsfællesskabet. Tiden er løbet fra rigsfællesskabet, som vi kender det.

Det er udsagn, som man tit hører, og der er også en sandhed i det. Grundloven beskriver ét land, ét parlament og én regering, og i virkeligheden er vi tre lande, tre parlamenter og tre regeringer. Og ja, én stat, men tre lande. Samtidig ved vi også, at selvstyreloven er bygget på fundamentet om, at råstofområdet skulle sikre Grønland en selvbærende økonomi. Stort set ingen områder er siden da blevet overdraget til selvstyret. Resultaterne, særlig på erhvervsområdet, er bestemt ikke som ønsket. Det er et stort ansvar, vi har hjemme i Grønland. Og i den usikre verden, som vi lever i, er gråzonen mellem forsvars- og sikkerhedspolitik på den ene side og kritisk infrastruktur på den anden side blevet mere og mere sløret end nogen sinde. Hvad der er grønlandsk ansvar, og hvad der er dansk ansvar, er blevet mere udfordret i disse år.

Samtidig er der også en virkelighed hjemme i Grønland, og i 2019 var vi i Inuit Ataqatigiit glade for, at vi fik afsat 80 mio. kr. til at bekæmpe seksuelle overgreb på børn hjemme i Grønland. Implementeringen var skæv og manglede nytænkning. I dag har Socialstyrelsen i Nuuk cirka 120 ansatte, som er støvsuget ud af de fem grønlandske kommuner. Det var bestemt ikke meningen, og det skal vi have rettet op på. Men målet med de 80 mio. kr. var her fra Folketingets side ædelt og godt, og det arbejde skal vi også fortsætte med at bakke op omkring. Børn, som har oplevet et seksuelt overgreb, skal have hjælp til at bearbejde det.

Kritikerne hjemme i Grønland mente, at det var at rulle selvstyret tilbage. Min

holdning er, at de børn og deres familier oplever, at det er dejligt at få den hjælp, som de ellers ikke ville have fået. De er nok ikke så optaget af, om det er Danmark eller Grønland, der betaler for den indsats.

Til folketingsvalget fyldte et skrantende sundhedsvæsen hjemme i Grønland. Fem ud af seks partier ønskede et øget samarbejdet med Danmark og det danske sundhedsvæsen. Det er endnu et område, som har brug for en ekstraordinær hjælp, og det kan og skal vi lytte til her i Folketinget, for den grundlæggende velfærd i Grønland er truet. Vi skal bidrage ekstraordinært her i Folketinget, men de langsigtede løsninger skal findes hjemme i Grønland. Det er den eneste måde, vi kan sikre, at ansvaret forbliver grønlandsk på.

Samtidig så stiller vi os i Grønland selv spørgsmålet: Bør Danmark tage et større ansvar for de grønlandske borgere, når de er i Danmark? Kunne det være løsningen? Bør danske statsborgere, som behandles i Danmark, betales af den danske stat? Måske kunne de midler, som vi i dag bruger hjemme i Grønland til at betale til Danmark, være med til at styrke et skrantende grønlandsk sundhedsvæsen. Med det vil jeg gerne sige tak for debatten og tak for muligheden for at komme med de her ord.

Kilde
ft.dk

Kildetype
Dokumentation på online medie

Tags
Debattale, Folketingstale, Kalaallisut Oqalugiaatit, Politisk tale

Relateret

Aki-Matilda Høegh-Dams tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Alex Vanopslaghs tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Anna Falkenbergs tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Franciska Rosenkildes tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Inger Støjbergs tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Lars Løkke Rasmussens tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Mai Villadsens tale ved udvidet partilederdebat

28. marts 2023

Martin Lidegaards tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Mette Frederiksens tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Morten Messerschmidts tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Pernille Vermunds tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Pia Olsen Dyhrs tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Søren Pape Poulsens tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

Troels Lund Poulsens tale ved udvidet partilederdebat
28. marts 2023

URI
https://www.dansketaler.dk/tale/aaja-chemnitz-tale-ved-udvidet-partilederdebat